

اتحادیه صادرکنندگان فرآورده های
نفت، گاز و پتروشیمی ایران

وضعیت صورت های مالی پایا دستگاه های روغن سازی؛ سال

۱۴۰۳

آبان ۱۴۰۴

شناسنامه گزارش

تهیه شده در دپارتمان پژوهش و آمار اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی ایران

عنوان گزارش: وضعیت صورت‌های مالی پالایشگاه‌های روغن‌سازی؛ سال ۱۴۰۳

گردآوری و تدوین: مهتاب ابراهیمی

مدیر مطالعه: هادی ابراهیمی

ناظر: سید حامد حسینی، فریدون اسعدی

نوع گزارش: تحلیلی، راهبردی

شماره گزارش:

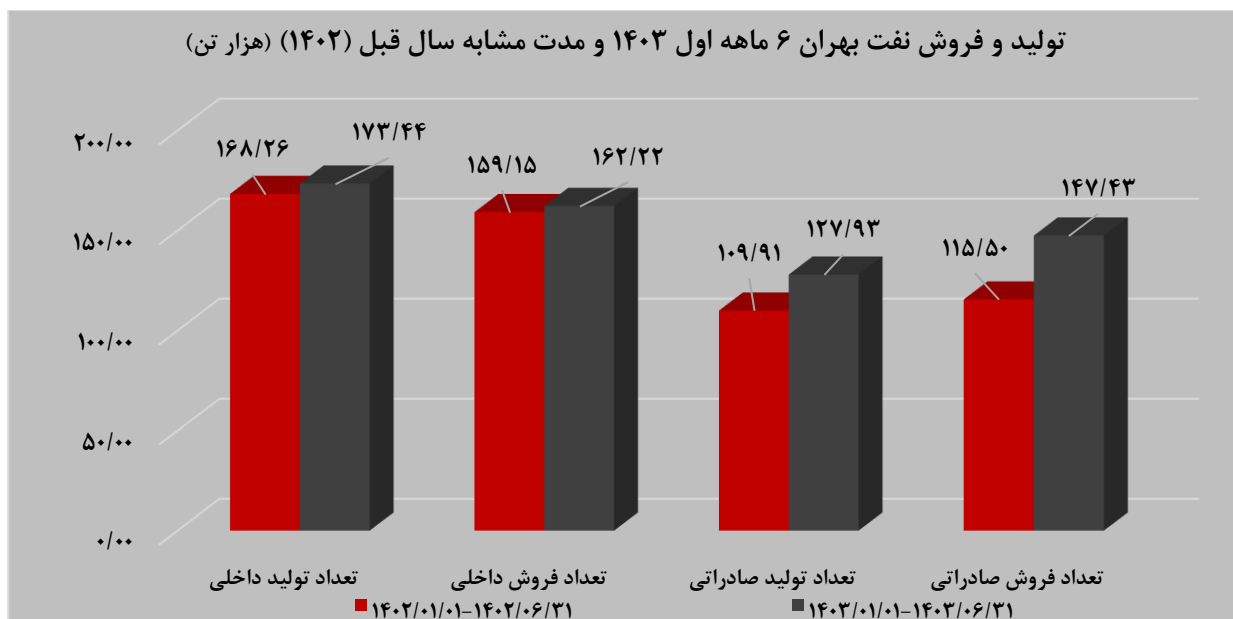
تاریخ انتشار: آبان ماه ۱۴۰۴

مقدمه

شرکت‌های نفت بهران، نفت ایرانول، نفت پارس و نفت سپاهان به عنوان چهار تولیدکننده اصلی فرآورده‌های پایین‌دستی نفت، سهم قابل توجهی در بازار داخلی و صادراتی این صنعت دارند. صورت‌های مالی حسابرسی شده^۱ این شرکت‌ها برای شش ماهه نخست سال ۱۴۰۳ در سامانه کدال منتشر شده است و حاوی اطلاعاتی درباره وضعیت تولید، ترکیب فروش داخلی و خارجی، سودآوری و تنوع محصولات آن‌هاست. این گزارش با هدف تحلیل عملکرد مالی و عملیاتی این شرکت‌ها و مقایسه تطبیقی میان آن‌ها تهیه شده و تلاش دارد تصویری روشن از وضعیت فعلی و تفاوت‌های استراتژیک میان بازیگران اصلی این صنعت ارائه دهد.

نفت بهران

شرکت نفت بهران همانطور که در نمودار زیر مشاهده می‌شود، در ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۳ و مدت مشابه سال قبل بیش از تولید و فروش صادراتی، تولید و فروش داخلی داشته است. همچنین، این شرکت در ۶ ماهه اول سال ۱۴۰۳ نسبت به دوره مشابه سال قبل، چه در تولیدات خود و چه در فروش این تولیدات روند صعودی داشته است. البته لازم به ذکر است که این افزایش در تولید و فروش صادراتی به مراتب بیشتر از افزایش تولید و فروش داخلی این شرکت بوده است.

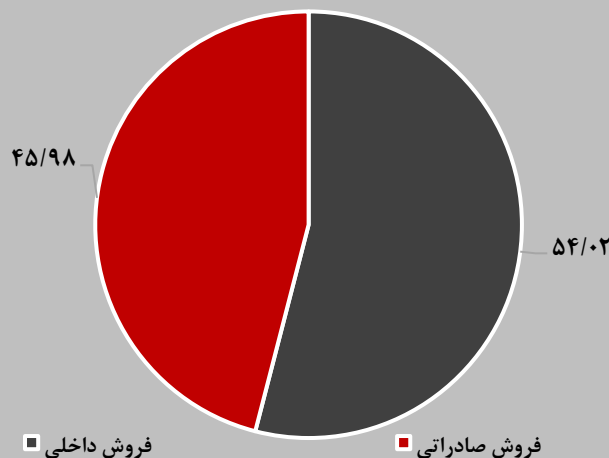

همچنین، سهم فروش داخل کشور شرکت بهران حدود ۸ درصد بیش از فروش صادراتی آن در ۶ ماهه اول سال گذشته بوده است. همانطور که در نمودار زیر قابل مشاهده است، سهم فروش داخلی شرکت بهران معادل ۵۴/۰۲ درصد از کل فروش این شرکت در دوره‌ی مذکور و سهم فروش صادراتی آن معادل ۵۴/۹۸ درصد از کل فروش آن در همان دوره بوده است.

^۱ آخرین بروزرسانی صورت‌های مالی (حسابرسی شده) شرکت‌ها در سامانه کدال برای ۶ ماهه اول ۱۴۰۳ است.

سهم از فروش داخلی و صادراتی شرکت نفت بهران

(۶ ماهه اول سال ۱۴۰۳ (درصد))

همچنین، نمودار زیر سهم انواع محصولات شرکت بهران را از کل فروش این شرکت در دوره ۶ ماهه سال ۱۴۰۳ را نشان می‌دهد. همانطور که می‌بینیم، بیشترین فروش این شرکت در دوره‌ی یادشده مربوط به روغن‌های فرآیندی (اکسترکت) (معادل ۳۰/۷۷ درصد) و کمترین فروش آن مربوط به مجموع سهم از فروش گریس، ضدیخ و سایر روغن‌های موتور (معادل ۲/۸۱ درصد) است.

سهم از فروش انواع تولیدات شرکت نفت بهران

(۶ ماهه اول سال ۱۴۰۳ (درصد))

گریس، ضد یخ و سایر

روغن پایه

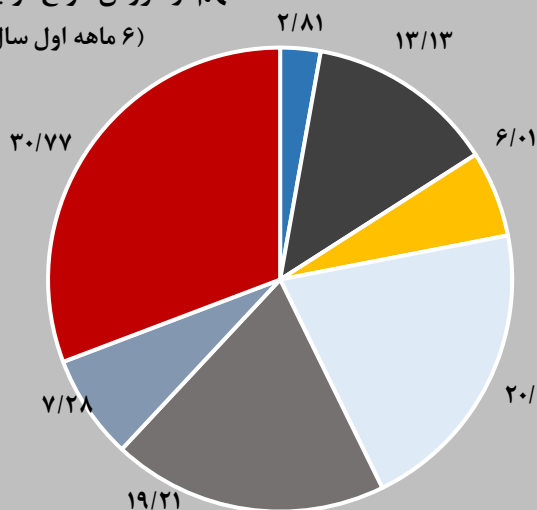
پارافین وکس

روغن موتور دیزلی

روغن موتور بنزینی

روغن‌های صنعتی

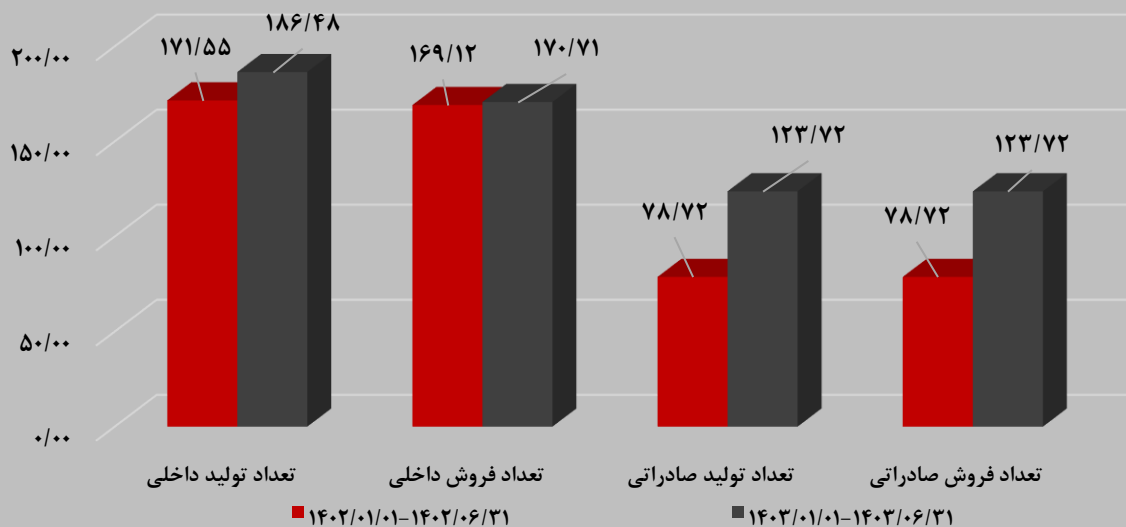
روغن‌های فرآیندی (اکسترکت)

نفت ایرانول

شرکت نفت ایرانول که در نمودار زیر تولید و فروش داخلی و صادراتی آن قابل رویت است، بیش از تولید صادراتی، تولید داخلی و بیش از فروش صادراتی، فروش داخلی را در هر دو دوره (۶ ماهه اول سال ۱۴۰۳ و مدت مشابه سال قبل) تجربه کرده است. علاوه بر این، همانند شرکت نفت بهران، این شرکت نیز در هر چهار مورد مذکور در ۶ ماهه اول ۱۴۰۳ نسبت به دوره مشابه سال قبل رشد داشته که این رشد در زمینه تولید و فروش صادراتی بسیار بیشتر از تولید و فروش داخلی بوده است.

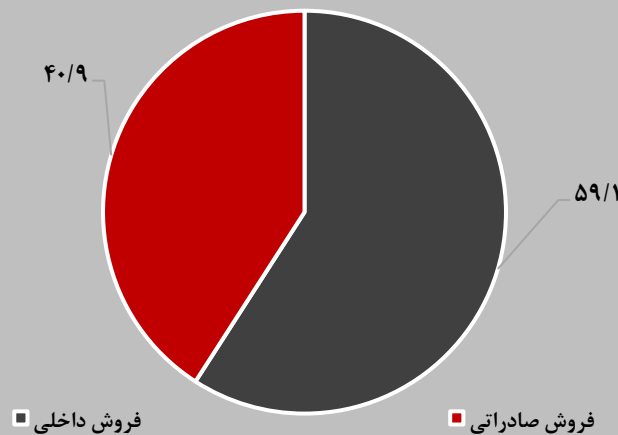
تولید و فروش نفت ایرانول ۶ ماهه اول ۱۴۰۳ و مدت مشابه سال قبل (۱۴۰۲) (هزار تن)

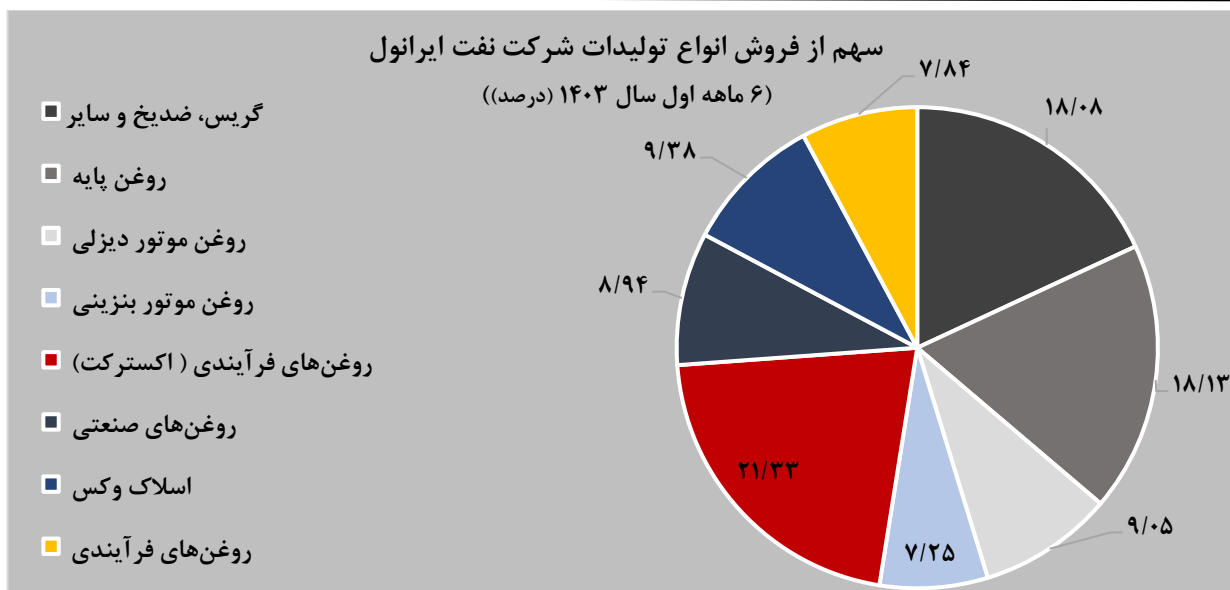
همچنین، شرکت نفت ایرانول، همانطور که در نمودار زیر قابل مشاهده است، فروش داخلی به مراتب بیشتر از فروش صادراتی را در ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۳ تجربه کرده است. این شرکت تولیدات خود را در دوره‌ی مذکور معادل ۵۹/۱ درصد در داخل کشور و معادل ۴۰/۹ درصد را در خارج از کشور به فروش رسانده است.

سهم از فروش داخلی و صادراتی شرکت نفت ایرانول

(۶ ماهه اول سال ۱۴۰۳ (درصد))

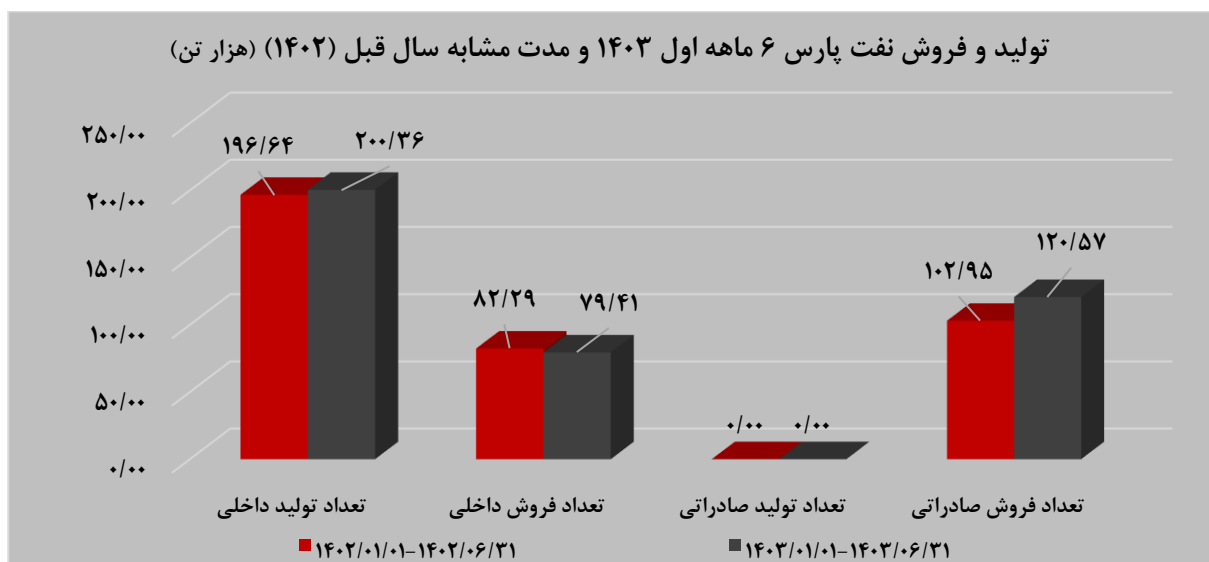

نگاهی به تولیدات شرکت نفت ایرانول نشان می‌دهد که این شرکت، همانند شرکت نفت بهران، روغن‌های فرآیندی را از میان دیگر محصولات تولیدی خود در دوره‌ی یاد شده بیشتر به فروش رسانده است. همچنین، این شرکت روغن موتور بنزینی را در دوره‌ی مذکور کمتر از دیگر محصولات تولیدی‌اش (معادل ۷/۲۵ درصد) به فروش رسانده است.

نفت پارس

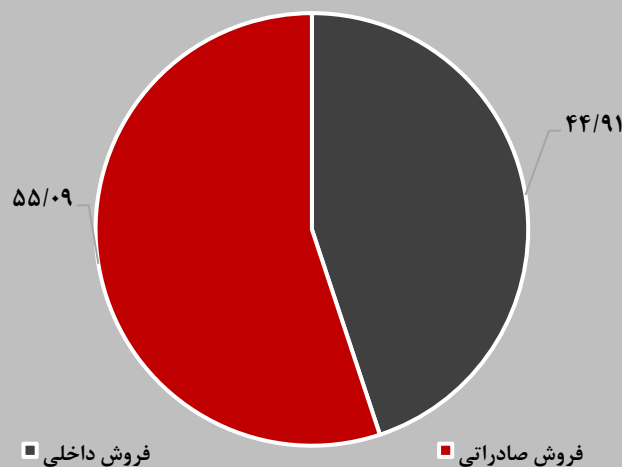
شرکت نفت پارس وضعیت تولید و فروش داخلی و صادراتی خود برای ۶ ماهه نخست ۱۴۰۳ و مدت مشابه سال قبل را به صورت زیر گزارش کرده است. همانطور که در نمودار زیر قابل مشاهده است این شرکت در هر دو دوره‌ی یادشده تولید جداگانه‌ای برای صادرات نداشته و از محل تولیدات داخلی بخشی را در خارج از کشور به فروش رسانده است. همچنین، در ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۳ تعداد تولید داخلی و تعداد فروش صادراتی نسبت به دوره مشابه سال قبل افزایش و تعداد فروش داخلی در ۶ ماهه نخست سال گذشته نسبت به دوره‌ی مشابه سال قبلترش کاهش داشته است.

همچنین، شرکت نفت پارس، همانطور که در نمودار زیر قابل مشاهده است، در نیمه اول سال گذشته بیش از فروش داخلی، فروش صادراتی داشته است. سهم فروش داخلی این شرکت برای دوره‌ی مذکور معادل ۴۴/۹۱ درصد و سهم فروش صادراتی آن برای همان دوره معادل ۵۵/۰۹ درصد بوده است.

سهم از فروش داخلی و صادراتی شرکت نفت پارس

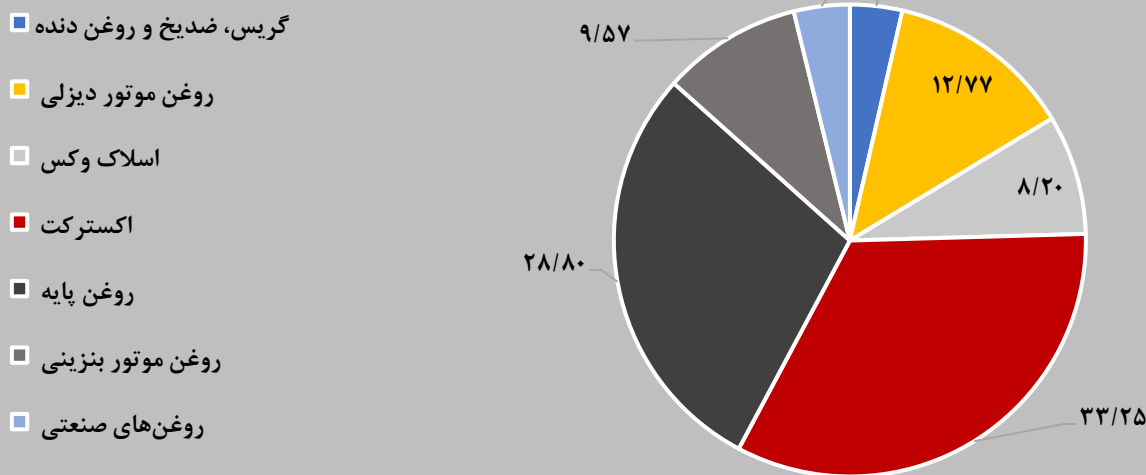
(۶ ماهه اول سال ۱۴۰۳ (درصد))

سهم از فروش انواع محصولات تولیدی شرکت نفت پارس برای نیمه اول سال ۱۴۰۳ در نمودار زیر قابل مشاهده است. همانطور که می‌بینیم، این شرکت همانند دو شرکت قبلی روغن‌های فرآیندی (اکسترکت) را در دوره‌ی مذکور بیشتر از دیگر محصولات خود (معادل ۳۳/۲۵ درصد از مجموع فروش داخلی و صادراتی) به فروش رسانده است. همچنین، این شرکت گریس، ضدیخ و روغن دنده را از بین تمامی محصولات تولیدی خود در ۶ ماهه نخست سال گذشته کمتر فروخته است.

سهم از فروش انواع تولیدات شرکت نفت پارس

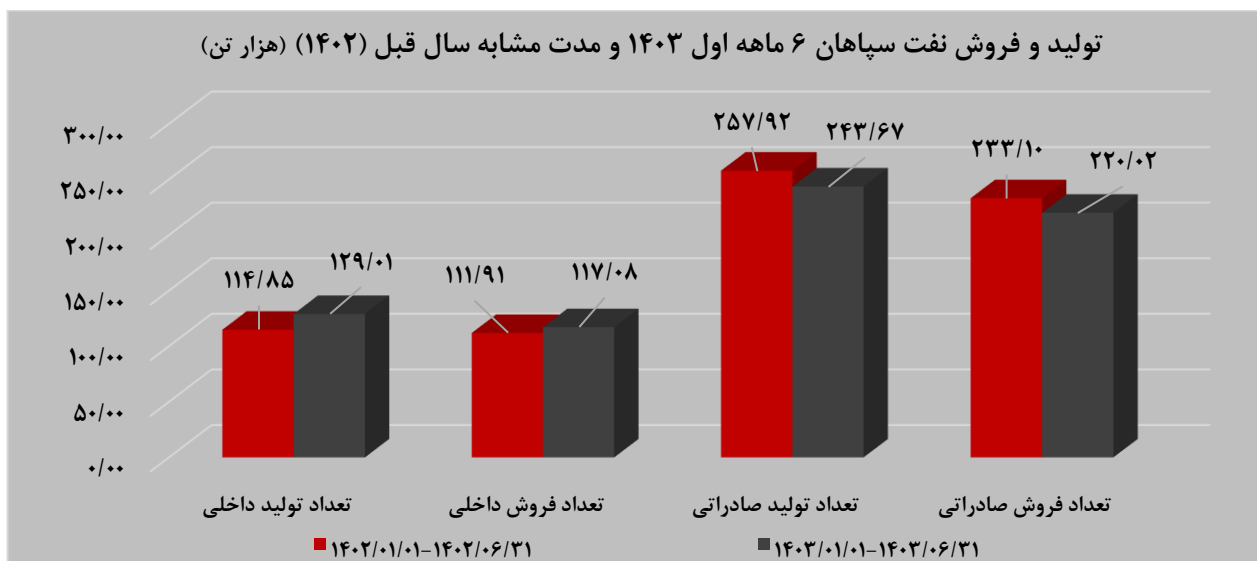
(۶ ماهه اول سال ۱۴۰۳ (درصد))

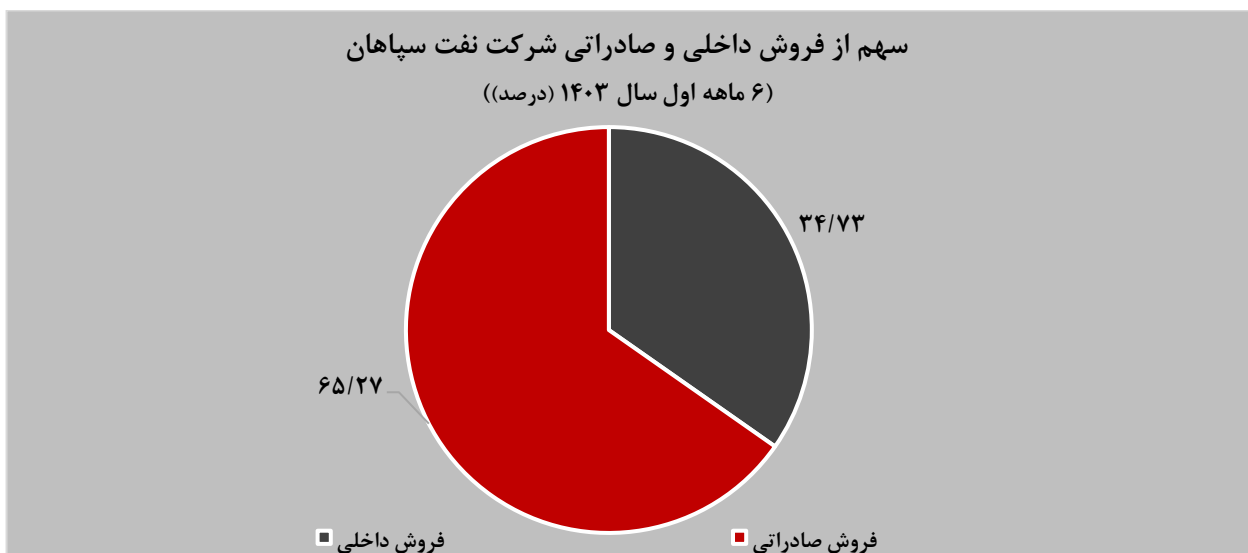
نفت سپاهان

وضعیت تولید و فروش محصولات شرکت نفت سپاهان برای نیمه اول سال ۱۴۰۳ و دوره مشابه سال قبلتر به شکل زیر قابل مشاهده است. این شرکت در هر دو دوره‌ی یادشده تولید و فروش صادراتی تقریباً دو برابری نسبت به تولید و فروش

داخل کشور داشته است. همچنین، نفت سپاهان برخلاف تولید و فروش داخلی که در ۶ ماهه اول سال ۱۴۰۳ نسبت به دوره‌ی مشابه سال قبلتر افزایش داشته، در تولید و فروش صادراتی خود در همان دوره افت کرده است.

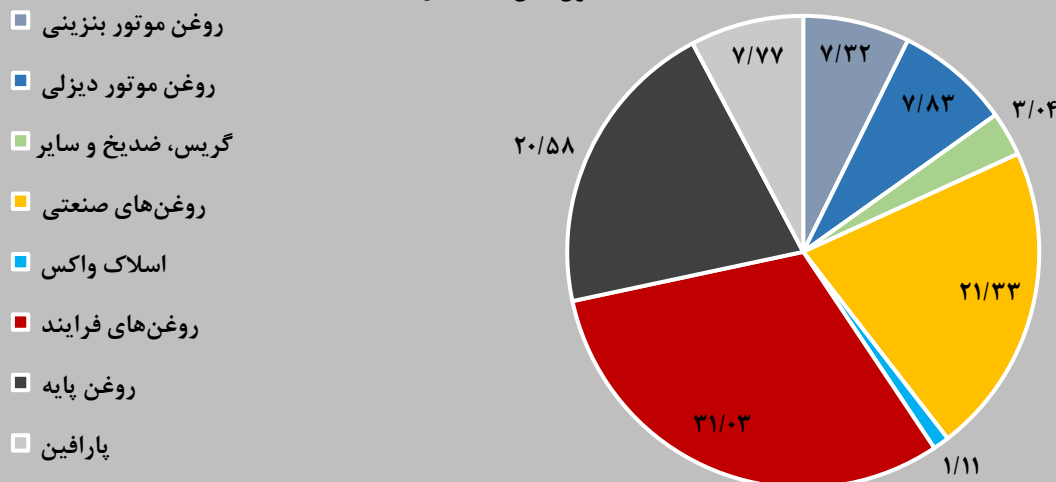
همچنین، شرکت نفت سپاهان همانطور که از نمودار قبل هم قابل مشاهده بود، در نیمه ابتدایی سال گذشته سهم فروش خارج از کشوری به مراتب بالاتر از سهم فروش داخل کشور داشته است. این شرکت معادل ۶۵/۲۷ درصد از فروش محصولات خود را در دوره‌ی مذکور به صادرات و مابقی را به بازار داخلی اختصاص داده است.

از طرف دیگر، این شرکت همانند دیگر شرکت‌ها، روغن‌های فرآیند را در دوره نخست سال گذشته بیش از دیگر محصولات خود در بازارهای داخلی و خارجی به فروش رسانده که معادل ۳۱/۰۳ درصد از کل فروش آن است. همچنین، نفت سپاهان در دوره‌ی مذکور کمترین سهم از فروش را برای دو محصول گریس و ضدیخ با کمتر از ۱ درصد داشته است.

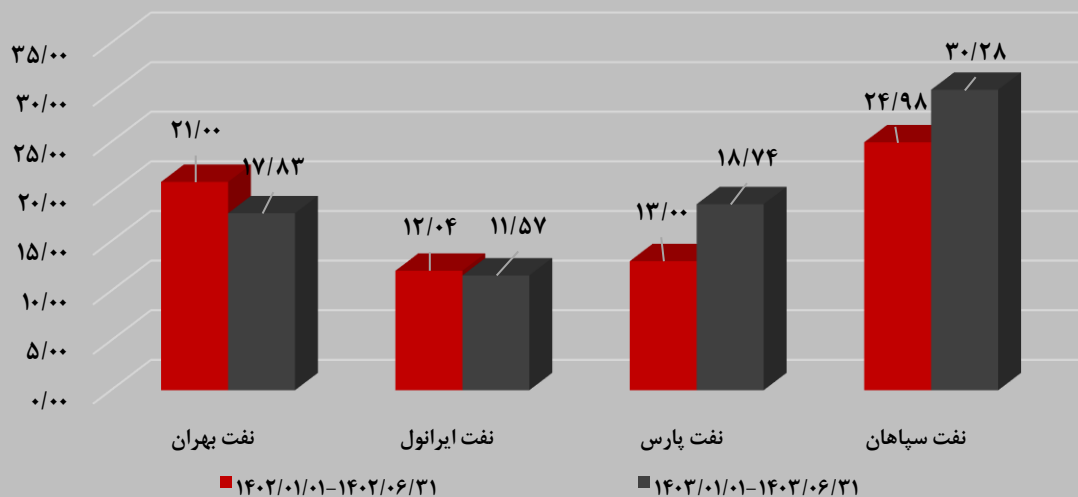
سهم از فروش انواع تولیدات شرکت نفت سپاهان

(۶ ماهه اول سال ۱۴۰۳ (درصد))

❖ مقایسه عملکرد پالایشگاه‌ها^۲

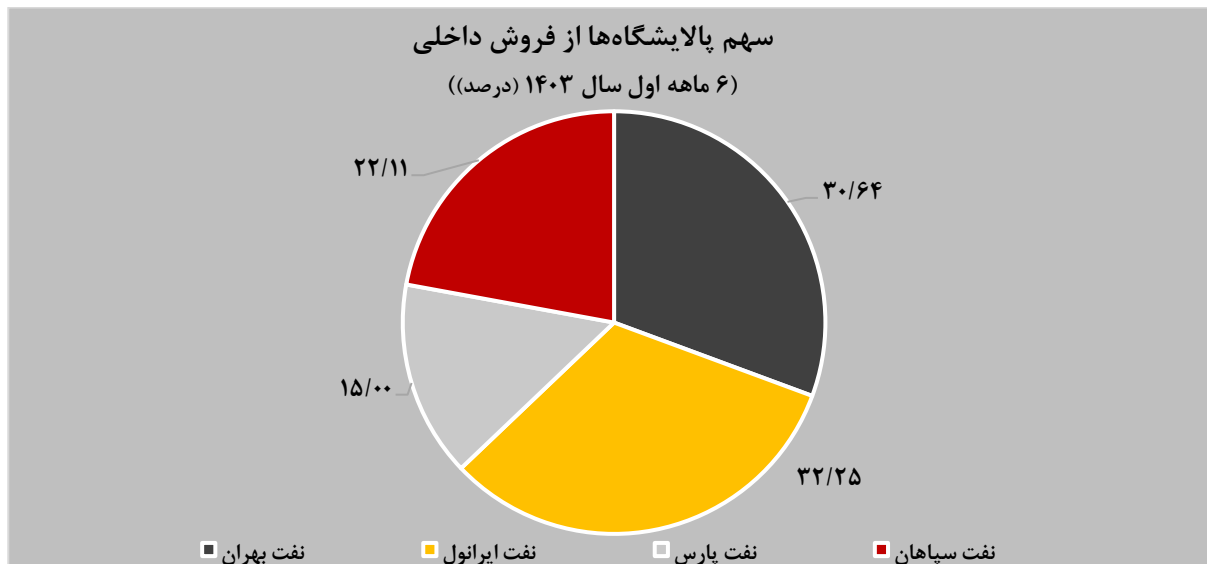
در ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۳ چهار شرکت نفت بهران، نفت ایرانول، نفت پارس و نفت سپاهان سود خالصی به ترتیب معادل ۱۷/۸۳، ۱۱/۵۷، ۱۸/۷۴ و ۳۰/۲۸ همت داشته‌اند. همانطور که در نمودار زیر قابل مشاهده است، سود خالص ۶ ماهه اول ۱۴۰۳ شرکت ایرانول و نفت بهران نسبت به مدت مشابه سال قبل به ترتیب افتی معادل ۱۵ و ۴ درصدی داشته‌اند؛ در حالی که شرکت‌های نفت پارس و نفت سپاهان به ترتیب رشد ۴۴ و ۲۱ درصدی سود خالص را در همین بازه زمانی تجربه کرده‌اند.

سود خالص پالایشگاه‌ها در ۶ ماهه اول ۱۴۰۳ و مدت مشابه سال قبل (۱۴۰۲) (همت)

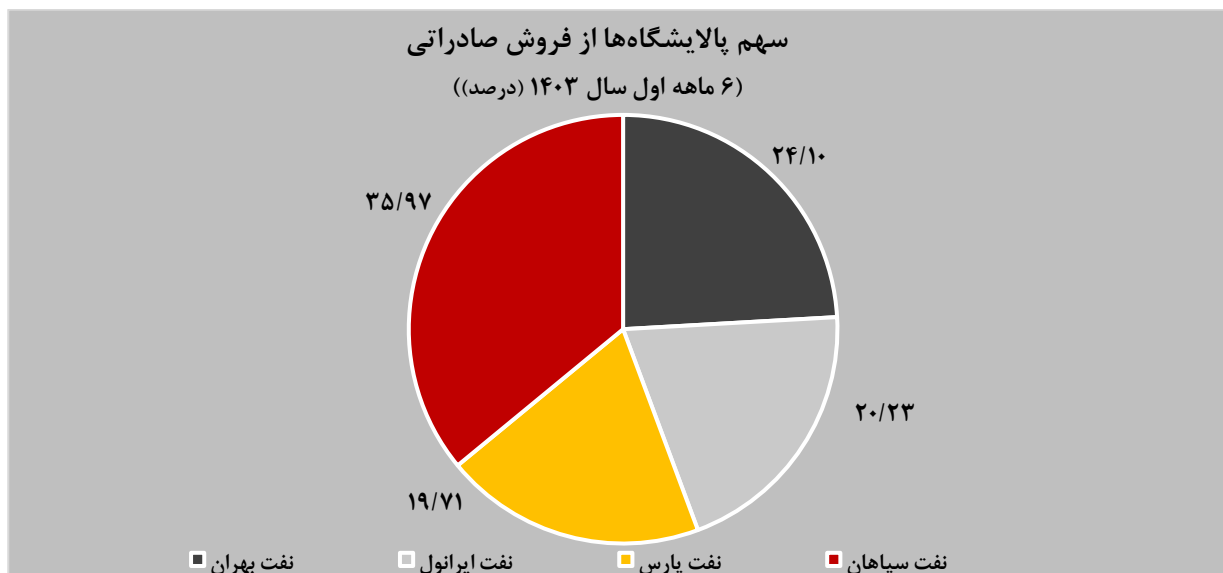

^۲ مقادیر ارائه‌شده در این بخش بر اساس چگالی‌های میانگین صنعتی و استانداردهای رایج محاسبه شده‌اند. این تبدیل‌ها صرفاً برای برآورد تقریبی بوده و ممکن است با مقادیر واقعی بسته به شرایط متفاوت باشند؛ برخی از این شرایط عبارتند از: نوع دقیق هر محصول (مایع یا جامد، پایه نفتی یا سنتزی و...)، درصد روغن موجود در ترکیبات (به‌ویژه برای موادی مانند اسلاک واکس یا گریس)، دمای اندازه‌گیری چگالی و ترکیب دقیق محصولات ترکیبی (مانند پارافین مخلوط یا روغن موتور چندگرید)

همچنین، سهم فروش شرکت‌ها از بازار داخل کشور به شکل زیر نمایش داده شده است. از میان این ۴ شرکت، نفت ایرانول با سهمی معادل ۳۲/۲۵ درصد از کل فروش داخلی بالاترین سهم را در تأمین نیاز بازار داخلی داشته و نفت پارس با سهمی معادل ۱۵ درصد از فروش بازار داخلی کمترین سهم را در تأمین نیاز بازار داخلی به ثبت رسانده است.

سهم چهار شرکت نفت بهران، نفت ایرانول، نفت پارس و نفت سپاهان از فروش صادراتی در طی ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۳ در نمودار زیر نمایش داده شده است. همانطور که می‌بینیم، شرکت‌های نفت سپاهان و نفت پارس با سهمی به ترتیب معادل ۳۵/۹۷ و ۱۹/۷۱ درصد از مجموع فروش صادراتی در دوره‌ی مذکور بالاترین و پایین‌ترین سهم را در میان شرکت‌های تولیدکننده فرآورده‌های پایین‌دستی نفت داشته‌اند.

جمع‌بندی

مرور و مقایسه صورت‌های مالی حسابرسی‌شده چهار شرکت نفتی فعال در حوزه تولید فرآورده‌های پایین‌دستی نفت در شش ماهه نخست سال ۱۴۰۳ نشان می‌دهد که هر یک از این شرکت‌ها مسیرهای متفاوتی را در حوزه عملکرد مالی، تولید

و فروش داخلی و صادراتی طی کرده‌اند. در حالی که شرکت‌های نفت پارس و نفت سپاهان موفق به ثبت رشد قابل توجهی در سودآوری شده‌اند، نفت ایرانول و نفت بهران با افت نسبی سود خالص مواجه بوده‌اند. از منظر سهم در بازار داخلی، ایرانول بیشترین سهم را به خود اختصاص داده و در نقطه مقابل، نفت پارس پایین‌ترین سهم را در این بخش داشته است. در حوزه صادرات نیز نفت سپاهان با فاصله‌ای معنادار پیش‌تاز بوده است. این تفاوت‌ها نشان‌دهنده استراتژی‌های متنوع، میزان وابستگی به بازارهای داخلی یا خارجی و ساختار فروش و تولید در میان شرکت‌هاست؛ عواملی که می‌توانند در تحلیل آینده صنعت و تصمیم‌گیری‌های سرمایه‌گذاران و سیاست‌گذاران نقش کلیدی ایفا کنند.

منابع و مأخذ

سامانه جامع اطلاع‌رسانی ناشران، کدال، گزارش‌های "اطلاعات و صورت‌های مالی میاندوره‌ای تلفیقی ۶ ماهه منتهی به ۱۴۰۲/۰۶/۳۱ (حسابرسی شده)" و "اطلاعات و صورت‌های مالی میاندوره‌ای تلفیقی ۶ ماهه منتهی به ۱۴۰۳/۰۶/۳۱ (حسابرسی شده)" برای ۴ شرکت نفت بهران، نفت ایرانول، نفت پارس و نفت سپاهان.

The section of oil, gas and petro-chemistry is the up-most and first industrial vantage of the country and the pivot of the Economy of Iran. Regarding the importance of this section and the need for coordinating and organizing the most active people in the field of production and exporting oil, gas, and petrochemical products, some forethoughtful and job- makers in the private section of the country decided to come together to fight against the threats by using the opportunity of mass intelligence and potentials.

2023 Iranian Oil, Gas and Petrochemical products exports' association All Rights Reserved.

OPEX Publications

Website: <http://www.opex.ir>

Contact information: <http://www.opex.ir/en/aboutus/contactus>